

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhalef Anthony Ellul

Appell: 32/2015

John Attard (Appellant)

Vs

Direttur Generali tas-Sigurta Socjali (Appellant)

Il-Gimgha, 10 ta' Gunju 2016.

1. Fl-24 ta' Jannar 2014 l-appellant baghat avviz lill-appellat fejn infurmah:

"... thallast zejjed is-somma ta' EUR 4,297.59 fil-Ghajnuna tal-Mard li rcevejt minn dan id-Dipartiment ghall-perjodu minn 3/07/2010 sa 24/01/2014. Dan sar minhabba li:

1. *ID-DIRETTUR MHUX SODISFATT LI M'INTIX IMPENJAT FXI ATTIVITA' KUMMEERCJALI."*

2. L-Appellat appella quddiem l-Arbitru taht l-Att dwar is-Sigurta Socjali (Kap. 318). B'decizjoni tal-24 ta' Gunju 2015 (numru 223/15), l-Arbitru ddecieda:

"Illi fix-xhieda tieghu, l-appellant spjega fil-qosor id-diffikultajiet li ltaqa' magghom in konnessjoni ma' dan ir-razzett u aktar importanti qal illi jkun imposibbli li jigi stabbilit prezz fiss ghal bhima wahda peress li hemm hafna fatturi li ghandhom jigu meqjusa qabel ma jinghata prezz. Spjega li bhalissa ghandu dejn ma' terzi u li prezentement minhabba proceduri prezenti, ir-razzett mhu jrendi xejn.

Illi minghajr hafna tlaqliq l-Arbitru huwa sajjem minn prova dwar il-prezz tal-bhejjem u dan ghal finjiet ta' kapital.

Illi l-Arbitru jifhem ukoll li persuna li zzomm mitejn (200) naghga zgur mhux ghal skopijiet personali.

Illi pero' mill-provi ma jirrizulta ebda prova ta' attivita kummercjali u jekk jirrizulta bil-maqlub u cioe' minhabba kazijiet il-Qorti, l-attivita' tal-appellant hija ristretta ferm.

Ghal dawn il-motivi l-appelli qed jigu milqugha b'dan illi l-Arbitru jheggeg lid-Dipartiment sabiex izomm kuntatt mal-Awtoritajiet Veterinarji sabiex dawn jghidulu fhix ikunu waslu l-proceduri legali tal-appellant in konnessjoni maz-zamma ta' dan ir-razzett sabiex fl-eventwalita' u jekk ir-razzett jigi regolarizzat, id-Dipartiment jiehu dawk il-mizuri opportuni b'effett immedjat."

3. L-appellant appella mid-decizjoni. L-aggravji huma:-

- i. Hemm provi cari li l-appellat kien qiegħed jiggstixxi attivita kummercjali minn gewwa razzett f'Għawdex.
- ii. L-appellat stess ammetta li kellu attivita kummercjali.
- iii. Irrizulta li l-appellat kellu 435 naghga, mit-3 ta' Lulju 2010 sal-24 ta' Jannar 2014. Minkejja li nqatlu numru minnhom, l-appellat ikkonferma li kien għad fadallu 160 naghga.
- iv. Il-provi kollha jindikaw li l-appellat kellu attivita' kummercjali.

4. L-appellat wiegeb li:

- i. L-appell hu null għaliex gie pprezentat wara t-tletin (30) jum kontemplati mil-ligi.
- ii. M'hemmx ragunijiet gravi sabiex din il-qorti thassar id-decizjoni tal-Arbitru.

5. Dan l-appell hu wieħed minn tlieta oħra, li wkoll jitrattaw beneficcji soċjali oħra li l-appellat kien qiegħed jircievi mingħand id-Dipartiment (numri 31/2015 u 33/2015, 34/2015).

6. Fir-rigward tal-ewwel eccezzjoni, l-appellant ipprezenta nota bid-dokumenti relattivi minn fejn jirrizulta li fl-1 ta' Lulju 2015 l-appellant gie notifikat bid-decizjoni tal-Arbitru (223/15). Fil-covering letter li ntbagħtet mill-ufficcju tal-Arbitru u datata 25 ta' Gunju 2015 fejn jingħad li qegħda tintbghat id-decizjoni 223/2015, hemm ukoll id-timbru tad-Dipartiment tas-Sigurta Soċjali li rceviha fl-1 ta' Lulju 2015. Fatt konfermat ukoll mill-*Local Track and Trace* tal-Maltapost. L-appell gie pprezentat fil-31 ta' Lulju 2015, cjoe' meta kienu għadhom ma skadewx it-tletin (30) jum (Artikolu 109 tal-Att dwar is-Sigurta Soċjali, Kap. 318).

7. Jidher li m'hemmx kontestazzjoni li jekk l-appellat kellu attivita kummercjali b'introjtu, ma kienx intitolat li jircievi l-ghajjnuna soċjali. F'dan ir-rigward fis-

seduta quddiem l-Arbitru (ara atti tal-appell 31/2015), id-difensur tal-appellat¹ iddikjara li kien pacifiku li kien hemm ammont ta' naghag li kienu qeghdin jitrabbew mill-appellat u li l-kwistjoni li kellha tigi ezaminata mill-Arbitru kienet jekk "... *l-appellant (recte, appellat) kellux xi dhul minn din it-trobbija b'mod li l-istess trobbija tista' tigi msejha attivita' kummercjali.*"

Ghal dak li jirrigwarda l-provi dwar l-attivita' kummercjali, il-qorti tqies rilevanti:

i. L-appellat xehed:

*"Nispjega li kont ilni nirregistra ghax-xoghol u meta ma **rnexxilix armajt bin-naghag. Nispjega illi biex izzomm attivita' bhal din hu mpossibbli li tkampa mill-assistenza socjali. Nispjega illi mill-ammont ta' naghag, id-Dipartiment kien qatilli nofshom.... Bhejjem mhux registrati qieshom bhejjem ma jezistu ghad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali. Meta tellghuni l-Qorti, twaqqfitli l-Ghajjnuna ghall-Qghad. Illum ghandi l-pulizija wara l-bieb u fadal mija u sittin (160).***" (enfazi tal-qorti).

Kliem li ghall-qorti jista' jfisser **biss** li l-appellat kellu attivita' kummercjali fl-istess zmien li kien qieghed jircievi l-ghajjnuna minghand id-Dipartiment.

ii. Li kienet tezisti din l-attivita kummercjali jirrizulta wkoll mill-atti tal-mandat ta' inibizzjoni numru 54/2012 fl-ismijiet **Ganni Attard et vs Dr Anthony Gruppetta** (ara per ezempju deposizzjoni tat-tabib Dr Anthony Gruppetta fis-seduta tas-6 ta' Novembru 2012), degretat fid-9 ta' Novembru 2012². Proceduri li gew segwiti b'kawza fl-ismijiet **Ganni Attard et vs Dr Antony Gruppetta** (Rikors 114/2012).

iii. Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell fil-kawza 114/2012 tad-29 ta' Jannar 2016, intqal:

*"63. Din il-Qorti tinnota wkoll illi l-attur ma kienx qieghed irabbi erba' naghgiet bhala delizju. Kieku dan kien il-kaz kien ikollu jsegwi proceduri ohra iktar espedjenti kif jispjega Dr Frank Galea a fol. 143. **Hawnhekk jirrizulta inkontestat illi l-kwantitajiet ta' naghag li kellu l-attur, kif ukoll l-oggetti li nstabulu fuq il-post, fosthom***

¹ Ghalkemm jinghad li d-dikjarazzjoni saret mid-difensur tal-appellant, hu evidenti li saret mid-difensur tal-appellat Attard.

² Jirrizulta li f'dawk il-proceduri kien xehed Dr Anthony Gruppetta li pprezenta ritratti li ttiehdu mill-post fejn kienu qeghdin jinzammu n-naghag u li skond ix-xhud: "... *Juru l-kamra fejn kien isir il-gobon mhux li ovvjament attrezzati bis-sistemi li wiehed jistenna u jitlob f'dawn is-sitwazzjonijiet.*"

tankijiet bil-gbejniet kif deskritt mit-Tabib Gruppetta fl-affidavit tieghu, u kif huwa evidenti anke minn harsa prima facie lejn ir-ritratti Dok AG1 sa Dok AG 18 ipprezentati fl-atti tal-mandat ta' inibizzjoni, kienu ntizi ghall-konsum tan-nies. Maghdud ma' dan hemm in-nuqqasijiet l-oħra tal-attur, fosthom, li ma ghandux licenzja ghal post li jipproduci prodotti tal-halib fi kwantitajiet industrijali, mhuxwix registrat bhala persuna li tipprepara l-ikel, u huwa nieqes mill-approvazzjoni necessarja taht ir-Regolament Ewropew 853/2004 li jistabilixxi certi regoli ta' igene ghall-ikel li jorigina mill-animali." (enfazi ta' din il-qorti).

- iv. L-Arbitru stess fid-decizjoni qal: *"Illi l-Arbitru jifhem ukoll illi persuna li zzomm mitejn (200) naghga zgur mhux ghal skopijiet personali."* Iktar minn hekk il-qorti tosserva li mill-kawza rrizulta li l-merhla kienet tikkonsisti f'450 ras f'sit maghruf bhala tal-Pirwillin, Gharb, Ghawdex (ara sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gurisdizzjoni Superjuri tad-29 ta' Jannar 2016 u li giet konfermata mill-Qorti tal-Appell). Numri li ma jhallu l-ebda dubju li fil-post kienet ghaddejja attivita kummercjali.

Maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet il-qorti ma taqbilx mal-Arbitru li *".... ma jirrizulta ebda prova ta' attivita' kummercjali...."* u anzi taqbel mal-appellant li l-provi jindikaw li kienet ghaddejja attivita kummercjali. Attivita' li hu evidenti li l-appellat naqas milli jiddikjara lid-Dipartiment tas-Sigurta Socjali (Artikolu 97 tal-Att dwar is-Sigurta Socjali).

8. M'hemmx dubju li l-attivita li kienet ghaddejja minn gewwa r-razzett kienet illegali. Madankollu l-appellant xorta kien ghaddej bl-attivita tieghu u jiehu l-beneficju minnha.
9. Mill-provi jirrizulta li meta l-awtoritajiet nvestigaw il-kaz, tpoggew pulizija mar-razzett. Fil-fatt Dr Roberto Andrew Bolbo, ufficjali pubbliku, xehed:

"Mistoqsija: Nghid sew li hemm pulizija stazzjonat mar-razzett tal-appellant kuljum ? Iva, ghaliex peress li ahna nikkontendu li r-razzett hu illegali, tpoggew il-pulizija sabiex jaraw li ma jkunx hemm trasferiment ta' bhejjem. Niccara li l-bhejjem ghadhom fil-pussess tal-appellant. Raguni oħra ghala r-razzett qed jigi ssorveljat sabiex nassiguraw illi prodotti tal-ikel derivanti minn dawn l-animali ma jkunux jistghu jinbieghu lil terzi."

Li hu cert hu li minn dakinhar l-attivita kummercjali li kienet ghaddejja fir-razzett, spiccat ghal kollox. Ghalhekk f'dak l-istadju l-appellant ma setax kellu ntrojtu minn din l-attivita illegali. Billi l-attivita kummercjali kienet ir-raguni

ghalfejn l-appellant ha d-decizjoni li wasslet ghal dan l-appell u liema attivita spiccat ghallinqas zgur mit-3 ta' Novembru 2012³, id-decizjoni tal-appellant m'ghandhiex bazi ghall-perjodu li jibda minn dakinhar sal-24 ta' Jannar 2014.

Ghal dawn il-motivi:-

- 1. Tichad l-eccezzjoni preliminari tal-appellat.**
- 2. Tilqa' l-appell parzjalment u tvarja d-decizjoni tal-Arbitru tal-24 ta' Gunju 2015 fis-sens li tikkonferma d-decizjoni tal-appellant limitatament ghall-perjodu 3 ta' Lulju 2010 sat-2 ta' Novembru 2012⁴. Tichad l-appell tal-appellant ghall-kumpliment tal-perjodu, cjoe' 3 ta' Novembru 2012 sal-24 ta' Jannar 2014.**

Spejjez kollha jinqas bin-nofs bejn il-partijiet.

Anthony Ellul.

³ Data tal-prezentata tal-mandat ta' inibizzjoni. Zgur li minn dakinhar kien hemm pulizija ghasa mar-razzett sabiex l-appellat ma jkomplix bl-attivita illegali.

⁴ Peress li fil-perjodu ta' wara jirrizulta bla dubju li ma kien hemm l-ebda attivita kummercjali ghaddejja fir-razzett minhabba l-presenza kontinwa tal-pulizija, m'huwiex ragonevoli li l-appellat jitlef il-beneficcji gialadarba d-decizjoni tal-appellant kienet bazata fuq ir-raguni li ma kienx sodisfatt li "*MINTIX IMPENJAT FXI ATTIVITA KUMMERCJALI.*"